

LOMCE

MANUAL DE RESISTÈNCIA ACTIVA

ÍNDEX

Introducció	2
Resistència activa en els centres.	3
Resistència activa en el territori	4
Resistència activa en la societat	5

Annexos

Model declaració de Consell Escolar.	6
Model declaració de l'Administració Local.	8
Declaració del MUCE al Parlament de Catalunya, juny 2013	9

1. INTRODUCCIÓ

La LOMCE és una contrareforma reaccionària de l'educació preuniversitària, aprovada sense diàleg ni consens, que canvia tant l'arquitectura del sistema educatiu com els seus continguts curriculars, i que ha estat precedida d'una dràstica retallada de més de 6.500 milions d'euros.

En línies generals, aquesta llei:

- Es fonamenta en **valors conservadors i neoliberals** i en la **desconfiança als docents i famílies**
- **Elimina la coresponsabilitat** de la comunitat educativa

La LOMCE enfoca els resultats del Sistema Educatiu cap a la competitivitat, la mobilitat social i l'ocupabilitat, obviant la funció social de l'educació. En lloc de conciliar la qualitat amb l'equitat, la LOMCE planteja una estructura educativa amb opcions progressivament divergents cap a les quals es deriva els alumnes en funció de la seva fortalesa i rendiment.

El sistema **separa l'alumnat** -mitjançant un sistema d'avaluacions- en vies cada vegada més diferenciades i difícilment reversibles. Això suposa la fi del model d'educació bàsica de tronc comú, alhora que arruïna la dignificació de la Formació Professional en plantejar-la com un itinerari de segon nivell destinat a la formació de mà d'obra de baixa qualificació.

La LOMCE **dinamita el model català d'immersió lingüística**, col·loca els centres educatius en el mercat competitiu, aposta per la **privatització del**

sistema educatiu, recupera la **religió catòlica** com a model de valors socials, centralitza el sistema amb el **control absolut** tant de les matèries troncales com dels exàmens i revàlides, i **destrueix el model d'escola democràtica** atorgant als directors dels centres un poder decisorí gairebé absolut i relegant la resta de la comunitat educativa -especialment mares, pares i alumnat- a un paper secundari.

Davant d'un canvi tan agressiu, és necessari que la comunitat educativa reaccioni, es coordini i mantingui una campanya informativa sostinguda, explicitant que no renunciarem al nostre model educatiu democràtic, català, laic, cohesionador, inclusiu, coeducatiu, públic i de qualitat, que atengui la diversitat i promogui la cohesió social i la igualtat d'oportunitats.

En aquest document proposem unes **línies fonamentals de resistència** a la LOMCE, la major part de les quals no respon a plantejaments exclusius de FaPaC, sinó que resulten d'acords i propostes consensuats amb la major part dels representants de la Comunitat Educativa en el sí del MUCE.

Les propostes es configuren en tres àmbits:

- Els centres
- El territori més proper
- La societat catalana en general

En tots els casos establirem línies d'acció prioritàries, que són propostes realistes que tenen com a objectiu que es realitzin en tots els centres o territoris, sense perjudici d'altres iniciatives que en cada comunitat es podran desenvolupar en funció de les seves circumstàncies particulars.

2. RESISTÈNCIA ACTIVA EN ELS CENTRES

L'objectiu serà establir acords que comprometin la Comunitat Educativa de cada centre per tal de:

- **Mantenir el model lingüístic** amb el català com a llengua vehicular
- Assegurar que els projectes educatius estiguin fonamentats en l'**educació integral** i el **treball per competències**
- Assegurar que els projectes educatius estiguin basats en el **coneixement de l'entorn** i en **critèris científics i rigorosos**

Per aconseguir aquestes finalitats proposem crear en cada centre una **COMISSIÓ MIXTA DE FAMÍLIES I DOCENTS** que coordini les iniciatives de resistència.

Línies d'acció prioritàries

- **Aconseguir un compromís de funcionament democràtic dels centres**, garantint la participació decisòria de la Comunitat Educativa en el Consell Escolar.
- **Explorar fórmules que evitin la segregació de l'alumnat, especialment en secundària**. En el cas que l'alumne vulgui acabar secundària demanar que el consell orientador docent no faci propostes d'incorporació d'aquest als mòduls de millora i a l'itinerari de FPB (Formació Professional Bàsica).

- **Compromís de no utilitzar llibres i materials amb currículum LOMCE** i fomentar els projectes de reutilització dels llibres actuals.

Aquestes propostes representen una **insubmissió real** a l'esperit de la LOMCE sense contravenir la lletra de la mateixa. Es tracta de propostes realitzables que estimem que **no suposaran cap tipus de sanció per part de les autoritats educatives**.

- Si bé la LOMCE atorga a les direccions dels centres poder decisorí pràcticament absolut, no exclou explícitament que se subscriuguin acords pels quals les direccions es comprometin a **aprovar només aquelles mesures o iniciatives que comptin amb el consens previ del Claustre i del Consell Escolar**. Aquests acords seran clau perquè famílies i docents s'assegurin el manteniment dels projectes educatius anteriors a la LOMCE, i també per evitar l'arbitrarietat en la provisió de llocs de treball.
- Una argumentació similar pot fer-se sobre la **incorporació dels alumnes als diferents itineraris que preveu la llei**. En aquest cas, és el consell assessor del centre -format per docents- el que realitza la proposta a les famílies. La LOMCE no estableix percentatges ni obligatorietat de derivar alumnes a les diferents modalitats. Hauríem de tractar que el consell assessor o bé no faci propostes d'incorporació als itineraris referits o bé les redueixi a les quals actualment faria respecte a la incorporació als PQPI.
- Existeixen actualment diversos models de reutilització als quals cada AMPA o centre pot acollir-se segons les seves necessitats. FaPaC es compromet a ajudar les AMPA interessades en el

desenvolupament del projecte. Així mateix, s'haurà de promoure l'elaboració de material propi en els centres i l'ús de programari lliure.

Altres propostes:

- **Recomanem no triar ni l'assignatura de Religió ni la d'Emprenedoria i Activitat Empresarial.**

Aquestes accions depenen bàsicament del tarannà de les famílies i han d'estar acompanyades d'un procés de diàleg dins de les AMPA per tal d'evitar que els desitjos de famílies concretes condicionin els de la majoria.

- **Explorar fórmules que evitin que les administracions publiquin els resultats obtinguts pels centres educatius per elaborar rànquings.**

Per desenvolupar aquesta mesura de resistència caldrà explorar la cobertura que es proporioni des de l'Administració educativa. Probablement, una negativa a realitzar o participar en avaluacions externes, tant per part de les famílies com per part dels docents, podria donar lloc a sancions.

3. RESISTÈNCIA ACTIVA EN EL TERRITORI

L'objectiu serà establir **acords i vincles entre AMPA i Centres** d'un mateix territori perquè les accions a desenvolupar siguin coordinades i permetin que les iniciatives es difonguin amb la major rapidesa.

No seria admissible que en un mateix territori coexisteixin centres que apostin per models LOMCE o per models alternatius, perquè això contribuiria encara més a la segregació. Per exemple, hauria d'aconseguir-se una negativa de tots els centres d'un mateix territori a la implementació de convenis amb empreses privades o fundacions. Així mateix, s'hauria d'evitar en la mesura del que sigui possible l'especialització curricular dels centres.

Línies d'acció prioritàries

- **Creació d'una Xarxa d'Escoles Insubmises**

La xarxa facilitarà l'intercanvi d'iniciatives i propostes, enfortirà les posicions a cada territori i ajudarà a **mantenir l'estat d'opinió anti-LOMCE**. El seu desenvolupament permetrà fer visible el rebuig de la llei i contribuirà a desenvolupar iniciatives en aquells centres que inicialment no comptessin amb una Comunitat Educativa mobilitzada.

Així mateix, permetrà enfortir les relacions entre les diverses organitzacions territorials com a Coordinadores d'AMPA i Assembles i/o Plataformes de l'àmbit educatiu i social.

Ja estan constituïdes algunes xarxes de centres insubmisos (veure web: <http://www.xarxaescolesinsubmises.wordpress.com>)

- **Promoure declaracions i posicionaments contra la LOMCE per part de les administracions locals.**

Les declaracions i posicionaments contra la LOMCE en les administracions locals haurien d'incloure un compromís de cobertura a les iniciatives de les xarxes d'escoles o centres insubmisos. Aquest tipus de posicionament té un impacte mediàtic important que ens ajudarà a **visualitzar i mantenir actiu el moviment de rebuig**.

4. RESISTÈNCIA ACTIVA EN LA SOCIETAT

El nostre objectiu ha de ser contribuir a posicionar i mobilitzar la societat catalana per **visualitzar el rebuig complet a la LOMCE** i mantenir la pressió perquè la Conselleria d'Ensenyament defineixi, d'una vegada per sempre, com planteja fer front a LOMCE, més enllà de la interposició de recursos davant els tribunals, amb instruccions precises als centres. Per exemple, el Departament hauria d'assegurar que no permetrà la formació de rànquings de centres, tal com possibilita la LOMCE.

Línies d'acció prioritàries

- **Campanya informativa sostinguda**
- **Campanya de mobilitzacions**

Des de FaPaC ens comprometem a mantenir la campanya informativa que portem desenvolupant des de fa més d'un any i a reactivar la **campanya de declaracions anti LOMCE dels Consells Escolars de centre**.

Actualment, tenim constància d'aproximadament 150 declaracions d'aquest tipus.

Per coordinar la campanya de mobilitzacions ens comprometem també a enfortir les relacions amb altres organitzacions, com el Marc Unitari de la Comunitat Educativa (MUCE).

Annex: Model de declaració de Consell Escolar de Centre

COMPROMÍS DE REBUIG A LA LOMCE

El consell escolar de _____ (centre i localitat) _____, reunit el _____ (data) _____, manifesta el seu rebuig a la LOMCE i en demana la seva retirada i que mai s'apliqui.

Aquesta llei suposa una modificació d'aspectes cabdals de l'actual legislació d'educació que en absolut obeeix a necessitats del nostre sistema educatiu. En volem destacar:

- Obre la porta a la privatització de l'educació pública. Els agents privats són definits com a titulars de potestats públiques, se'ls atorga funcions de regulació i se'ls equipara a unes administracions públiques rebaixades. A partir d'allò que estableix la LOMCE les administracions públiques (ministeri i CCAA) només seran uns agents més que participen en la prestació del servei i, per tant, no caldrà que garanteixin el dret a l'escolarització.
- Ataca el model d'immersió escolar vigent a Catalunya, un model d'èxit des de fa 30 anys, i menysté el català qualificant-lo d'assignatura "específica". Equipara el català a la segona llengua estrangera o la religió catòlica, perquè el castellà i la primera llengua estrangera són qualificades de "troncals"

- Centralitza i espanyolitza el sistema educatiu. Si fins ara l'estat només fixava, com a màxim, un 55% del currículum a Catalunya, a partir d'ara l'horari mínim de les assignatures troncales fixat per l'estat serà de, "com a mínim", un 50%, la qual cosa deixa el màxim obert sense submissió a percentatges. A més a més, nega a la Generalitat la potestat per avaluar el seu propi sistema educatiu establint proves centralitzades. Aquesta voluntat re-centralitzadora suposa una regressió important en l'autonomia dels centres. Els models educatius que són més eficients són aquells que són més descentralitzats.
- Obre la porta a una selecció prematura entre els alumnes des dels 13 anys. A partir de 2n d'ESO, s'obren tres vies selectives que suprimeixen la formació comuna a l'etapa obligatòria. Així, es podran descartar els alumnes que tenen dificultats abans d'iniciar 3r d'ESO. Aquesta selecció prematura posa en qüestió la igualtat real d'oportunitats.
- Recupera l'obligació de què les famílies hagin de triar entre l'assignatura de religió catòlica i una altra assignatura que s'anomenarà "Valores Sociales y Cívicos". Això suposa una greu vulneració del què el Tribunal Suprem ha establert reconeixent el dret dels alumnes a no haver de fer una alternativa concreta a l'assignatura de religió. Les famílies han de poder triar els valors religiosos que vulguin per als seus fills, però aquesta opció no ha de ser sufragada amb fons públics.
- Dóna tractes de favor a les escoles concertades deixant que el mercat dirigeixi la planificació de l'oferta educativa. A partir d'ara,

l'administració educativa corresponent deixa de poder decidir la concessió de concerts en funció de les necessitats d'escolarització i, en canvi, passa a sotmetre aquest criteri a la voluntat de les patronals de l'escola concertada de demanar-los.

- Atempta el dret de participació democràtica de famílies, alumnes i professorat en el govern del centre. Converteix el consell escolar en un òrgan consultiu sense cap capacitat decisòria. Si volem mantenir i impulsar la participació de les famílies cal que el consell escolar continuï amb les competències que tenia fins ara.

El següent espai està obert al consell escolar perquè destaquï aquells aspectes que consideri oportuns pel que fa al projecte de llei proposat pel ministre Wert.

No podem acceptar que es pretengui imposar a la societat una nova llei orgànica d'educació sense cap voluntat de consens polític i social.

Cal dir prou a que l'educació sigui una moneda d'intercanvi polític entre partits que únicament defensen interessos particulars i no una voluntat real d'aconseguir una educació pública, de qualitat i gratuïta per als nostres fills i filles.

Amb la signatura de la present DECLARACIÓ, aquest Consell Escolar:

- Es compromet a mantenir el **funcionament democràtic del centre**, garantint la **participació decisòria** de la Comunitat Educativa en el Consell Escolar.
- Explorarà **fórmules que evitin la segregació i la selecció prematura de l'alumnat**.
- Es compromet a explorar les **fórmules de resistència activa** que ens semblin convenients per tal d'atenuar els efectes d'aquesta llei en el nostre sistema educatiu i en el nostre centre.
- El nostre centre educatiu quedarà incorporat al **Mapa de Territoris Lliures de la LOMCE**.
- El nostre centre educatiu s'incorporarà a la **Xarxa d'Escoles Insubmises del territori**.

Annex: Model de declaració d'Administració Local

COMPROMÍS DE REBUIG A LA LOMCE

AL CONSELL PLENARI DE _____

Atès que l'aprovació de la Llei d'educació (LOMCE) suposa, entre d'altres coses:

- Obrir la porta a la privatització de l'educació pública.
- Atacar el model d'immersió escolar vigent a Catalunya, un model d'èxit des de fa 30 anys, i menystenir el català qualificant-lo d'assignatura "específica".
- Centralitzar i espanyolitzar el sistema educatiu.
- Obrir la porta a una selecció prematura entre els alumnes.
- Recuperar l'obligació de què les famílies hagin de triar entre l'assignatura de religió catòlica i una altra assignatura que s'anomenarà "Valores Sociales y Cívicos". Això suposa una greu vulneració del què el Tribunal Suprem ha establert reconeixent el dret dels alumnes a no haver de fer una alternativa concreta a l'assignatura de religió.

- Atemptar contra el dret de participació democràtica de famílies, alumnes i professorat en el govern del centre. Converteix el consell escolar en un òrgan consultiu sense cap capacitat decisòria.

Per tots aquests motius i d'acord amb el que estableixen els articles 60.6, 65, 73.5 i 101.1 del Reglament Orgànic Municipal, l'Ajuntament de _____ vol manifestar, de nou, el seu posicionament i aprovar la següent:

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL

- Que el Consell Plenari de _____ considera que la nova Llei d'educació (LOMCE) del ministre Wert és inacceptable perquè proposa una contrareforma educativa retrògrada, recentralitzadora i inútil que vulnera les competències en matèria d'educació recollides en l'Estatut d'Autonomia i la Llei d'Educació de Catalunya (LEC).
- Que el Consell Plenari de _____ manifesta que donarà suport a la comunitat educativa del municipi en totes aquelles accions de caràcter reivindicatiu, i pacífic, i de desobediència a la LOMCE que tinguin per objectiu garantir l'educació pública, de qualitat i en català.

Annex: Declaració del MUCE davant del Parlament de Catalunya, juny 2013

Les entitats i organitzacions del Marc Unitari de la Comunitat Educativa (MUCE) ens dirigim al Parlament de Catalunya per expressar la nostra preocupació davant la pròxima tramitació al Congrés de l'Estat Espanyol de l'avantprojecte de Ley Orgánica para la Mejora de la Calidad de la Educación (LOMCE).

El MUCE té com a objectiu la vetlla i la defensa de l'educació pública i la seva qualitat i, per això, rebutja de pla la normativa que vol desplegar la LOMCE, que entenem és contrària a l'esperit i les formes de l'educació pública i de l'escola catalana.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

- El dret universal a l'educació ha d'estar garantit pels poders públics. La LOMCE posa en qüestió la universalitat del dret a l'educació en introduir l'expressió "*titulares del derecho a la educación*" on s'indica, per passiva, que hi pot haver persones que no siguin "titulars" del dret. En el mateix article rebaixa la responsabilitat dels poders públics i dóna la mateixa potestat de regulació i finançament als agents privats: "*otros agentes, públicos y privados, que desarrollan funciones de regulación, de financiación o de prestación...*"
- El talent individual i col·lectiu és el resultat de l'educació, no una qualitat innata i inamovible. Els infants tenen dret a construir la

seva identitat i els seus talents en un procés de cooperació social que redefeix contínuament la cultura col·lectiva, el patrimoni humà primordial. Aquesta és precisament la grandesa de l'educació, que ens permet ser millors que nosaltres mateixos. No podem compartir que el sistema educatiu tingui com a missió reconèixer diferències d'origen i "*encauzarlas en distintas trayectorias*", sinó compensar-les mitjançant una bona educació per fer efectiva la igualtat d'oportunitats en la vida adulta.

- L'educació implica un compromís ètic amb la societat i amb la convivència democràtica. Defensem l'educació en els valors comuns d'una societat democràtica, un currículum laic en l'educació bàsica, que permeti a les persones la formació de criteri lliure i propi, des del respecte i el coneixement de diferents opcions ideològiques o religioses. La diferenciació escolar de l'alumnat que cursa religiós i aquell que cursa una assignatura alternativa, i l'eliminació d'una formació comuna en els valors de ciutadania no són mesures adequades per al conreu de l'esperit crític ni de la solidaritat democràtica.
- La segregació escolar opera contra l'educació, la construcció de coneixement i la cohesió social. La LOMCE promou la segregació escolar de l'alumnat per nivell adquisitiu, amb la promoció del mercat educatiu i de polítiques de competitivitat entre escoles. Promou la segregació per sexe, la segregació per religió, per "*especialització curricular*", per rendiment escolar... Facilita la segregació escolar, també, mitjançant una normativa d'admissió d'alumnes que dóna potestat a les direccions dels centres per seleccionar l'alumnat.

- La coresponsabilitat és un factor d'èxit en l'educació. Cal tota una tribu per educar un infant. És necessari que la normativa educativa tingui coherència en el conjunt d'Europa. Igualment, és necessària la capacitat de decisió en educació de la societat catalana, a través del seu govern i dels seus poders locals, per a la implementació de les polítiques sobre el territori i per a la pervivència de la cultura pròpia. Alhora és imprescindible la capacitat de fer projecte educatiu concret a cada centre o grup de centres, amb la implicació de la comunitat educativa.

La LOMCE ignora les directives europees, usurpa competències al govern de Catalunya, anul·la la capacitat d'intervenció dels municipis, no considera la intervenció dels agents socials i minimitza la participació de la comunitat educativa en el sistema. D'aquesta manera, el sistema és més ineficient, i als seus actors principals se'ls redueix el millor que poden aportar: la seva responsabilitat i la seva iniciativa.

- L'escola catalana i la immersió lingüística han estat una política de consens a Catalunya i un factor d'integració per a la ciutadania catalana de qualsevol origen. La societat catalana no ha de permetre la fractura social ni la pèrdua cultural que l'aplicació de la LOMCE suposaria, en permetre escoles amb llengües vehiculars diferents, o en reduir el pes de la llengua i la cultura catalanes en el sistema educatiu. En aquest sentit, operen no només els preceptes de la LOMCE relacionats amb les competències de la Generalitat, i sobre el mateix currículum, sinó les disposicions relatives a l'avaluació mitjançant proves externes amb efectes sobre la promoció i la selecció de l'alumnat.

- La millora de la qualitat de l'educació pública s'aconsegueix mitjançant un esforç col·lectiu i continu basat en el coneixement de les ciències de l'educació, en la investigació i en la innovació pedagògica. És inacceptable la selecció i la classificació de les matèries del currículum, els plantejaments organitzatius i de gestió, l'errònia concepció d'autonomia de centres...

La LOMCE no avança en la formació del professorat i del conjunt de la comunitat educativa, ni en la promoció de la investigació, la transferència de coneixement i la innovació. Al contrari, la LOMCE s'ufaneja de basar-se en el "*sentido común*".

DEMANEM

- Al Parlament de Catalunya que, fent ús dels instruments democràtics dels quals disposa, rebutgi la LOMCE i actuï per evitar la seva implantació a Catalunya.
- Als grups polítics que tenen també representació al Congrés i al Senat de l'Estat Espanyol que s'oposin a totes les mesures de la LOMCE contràries a l'educació pública i a l'escola catalana.